PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL

Cofnodion cyfarfod o’r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd yn Ystafell Bwyllgora 1a, Neuadd y Sir, Rhuthun, Dydd Llun, 27 Gorffennaf 2015 am 9.30 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Ann Davies, Alice Jones a/ac Jason McLellan (Cadeirydd) a Mr Paul Whitham (Aelod Lleyg).
Roedd y Cynghorwyr R.L. Feeley a J. Thompson-Hill yn bresennol fel arsylwyr.

HEFYD YN BRESENNOL

Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd (GW), Pennaeth Archwilio Mewnol (IB), Pennaeth Busnes, Gwella a Moderneiddio (AS), Pennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd (LR), Dirprwy Swyddog Monitro/Cyfreithiwr (LJ), Rheolwr Busnes Gwarchod y Cyhoedd (IM), Cynrychiolwyr Swyddfa Archwilio Cymru (GB a GE) a Gweinyddwr y Pwyllgor (CIW).

Croesawodd y Cadeirydd y Cynghorydd E.A. Jones i'w chyfarfod cyntaf yn dilyn ei phenodiad i'r Pwyllgor.

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cynghorwr(wyr) Barry Mellor

2 DATGANIADAU O GYSYLLTIAD

Datganodd Mr P. Whitham gysylltiad personol yn Eitem 8 ar yr Agenda ("Adroddiad Cyffredinol Archwilydd - Rheoli Gwyriadau cynnar") fel cyn Swyddog CBS Wrecsam a oedd wedi ymddeol yn 2010, ac y byddai'n cael ei gynnwys yn yr ystadegau a ddangosir yn yr adroddiad.

3 MATERION BRYS

Ni chodwyd unrhyw eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel mater o frys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol, 1972.

4 COFNODION

Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd ar 20 Mai, 2015.

Cywirdeb:-

Esboniodd Mr P. Whitham ei fod wedi cyflwyno ymddiheuriad am absenoldeb ar gyfer y cyfarfod.

***PENDERFYNWYD** – yn amodol ar yr uchod, derbyn a chymeradwyo’r cofnodion fel cofnod gwir a chywir.*

5 PROSES CYLLIDEB 2015/16

Roedd adroddiad gan y Prif Swyddog Cyllid, a oedd yn rhoi diweddariad ar y broses i gyflawni'r gyllideb refeniw ar gyfer 2015/16 a 2016/17, wedi ei ddosbarthu eisoes.

Roedd y Cyflwynodd y Cynghorydd J Thompson-Hill yr adroddiad a darparu manylion y ddau weithdy cyllideb aelodau cyntaf a oedd wedi canolbwyntio ar y cynigion a ohiriwyd o weithdai cyllideb blaenorol, a chafodd y cynigion a argymhellwyd yn y gweithdai eu cymeradwyo gan y Cyngor ar 7 Gorffennaf. Roedd y cynigion yn dod i gyfanswm o £650 mil ac yn canolbwyntio ar effeithlonrwydd a moderneiddio. Roedd cyfres arall o fesurau, gwerth £640 mil, wedi’i gyflwyno i’r Cyngor yn amlinellu'r arbedion a gynhyrchir yn sgil penderfyniadau rheoli o fewn gwasanaethau. Cymeradwywyd cynnig arall a gyflwynwyd gan yr Aelodau, a gallai arbed hyd at £900 y flwyddyn.

an Ni chodwyd unrhyw bryderon ar ôl ystyried y cynigion yn y Cydbwyllgor Ymgynghori Lleol.

Mae'r gweithdy cyllideb a gynhaliwyd ym mis Mehefin wedi canolbwyntio ar gynllunio ariannol a rhagolygon economaidd, ac roedd wedi nodi ystyriaethau cenedlaethol a fyddai'n effeithio ar gynllunio cyllideb y Cyngor. Rhagwelwyd y byddai’r bwlch yn y gyllideb ar gyfer 2016/17 yn tua £8.8m, a hyd yma, roedd cynigion gwerth cyfanswm o £4m wedi'u cymeradwyo. Roedd y lefel sylweddol o ansicrwydd yn debygol o fodoli o ran y Setliad Llywodraeth Leol tebygol dros y misoedd nesaf. Yn absenoldeb gwybodaeth fwy dibynadwy am y Setliad, byddai angen i gynlluniau’r gyllideb barhau i ddatblygu cynigion i gwmpasu amrywiaeth o wahanol sefyllfaoedd.

Roedd effaith cyhoeddiadau Cyllideb yr Haf ar weinyddiaethau datganoledig yn aneglur, a chafodd adolygiad o wariant ei drefnu ar gyfer yr hydref a fyddai'n llywio lefel y Grant Bloc i Gymru. Deallwyd y byddai adolygiad ar lefel Llywodraeth Cymru pan fyddai manylion Setliad y Llywodraeth Leol yn dod i'r amlwg. Roedd arwyddion yn awgrymu y bydd y Grant Bloc i Gymru yn wastad yn nhermau arian parod ar gyfer y ddwy flynedd nesaf ond byddai penderfyniadau polisi yn llywio'r dyraniad rhwng y ddwy gyllideb fwyaf arwyddocaol yng Nghymru, sef cyllideb llywodraeth leol a chyllideb iechyd. Oherwydd y ddau adolygiad o wariant, byddai'r Setliad Drafft ar gyfer llywodraeth leol yn cael ei gyhoeddi yn ddiweddarach eleni.

Roedd cyfres o gyfarfodydd wedi eu cynnal gyda gwasanaethau i adolygu cyllidebau ac i ystyried cynigion cyllideb newydd. Yn ystod gweithdy mis Mehefin ystyriwyd amlinelliad o rai o'r cynigion sy'n dod i'r amlwg, a byddai’r rhain yn cael eu datblygu ymhellach yn ystod yr haf. Roedd ffurflen wedi cael ei rhoi i Aelodau er mwyn eu helpu i gyflwyno unrhyw gynigion i'w hystyried, a hyd yma, cafodd chwech o gynigion eu cyflwyno a’u hasesu.

Byddai cynigion cyllideb a nodwyd yn cael eu mireinio a’u cyflwyno i'r gweithdy cyllideb ym mis Hydref 2015, gyda'r bwriad o gyflwyno rhai ohonynt i'r Cyngor eu

cymeradwyo ym mis Rhagfyr. Byddai'r gweithdy ym mis Rhagfyr yn canolbwyntio ar gynigion terfynol i gydbwyso'r gyllideb, a byddai'r cofnodion ffurfiol yn cael eu cymryd ym mhob gweithdy cyllideb yn y dyfodol. Byddai'r holl gynigion sy'n dod i'r amlwg yn cael eu hasesu gan yr adran Gyllid i benderfynu ar effaith y gyllideb debygol yn 2016/17. Cafodd y siart proses cyllideb diweddaraf ei gynnwys fel Atodiad 1, a chafodd manylion am y broses ymgynghori eu cynnwys yn yr adroddiad.

Cyfeiriodd yr aelodau at yr ansicrwydd o ran cyllideb y DU i Gymru, ac awgrymodd y gallai fod angen mwy o Weithdai i ystyried unrhyw oblygiadau, a rheoli unrhyw risgiau canlyniadol, yn dilyn cyhoeddi'r setliad. Amlinellodd y Cynghorydd Thompson-Hill y broses, gan gynnwys amserlenni, a dywedodd yn sicr y gallai Gweithdai Cyllideb ychwanegol gael eu galw yn ôl yr angen. Nododd bwysigrwydd ystyried barn yr Aelodau, y mewnbwn gan wasanaethau ac adborth yn dilyn ymgysylltu â'r cyhoedd. Yn ystod y drafodaeth a ddilynodd, cytunodd y Pwyllgor y dylid galw Gweithdy Cyllideb yn ystod, neu ar ôl, yr ail wythnos ym mis Medi.

Mewn ymateb i gwestiwn gan Mr P. Whitham ynghylch darparu sicrwydd y byddai cynigion cyllideb 2015/16 yn cael eu cyflwyno, esboniodd y Cynghorydd Thompson-Hill bod adroddiadau rheolaidd ar gynnydd darpariaeth cynlluniau'r flwyddyn gyfredol wedi cael eu cyflwyno i'r Cabinet bob mis. Cadarnhaodd fod 73% o'r arbedion a nodwyd eisoes wedi eu cyflawni heb unrhyw broblemau mawr, ac na fyddai unrhyw effaith andwyol ar gyllideb 2016/17.

Mynegodd y Cadeirydd bryder ynghylch ffigurau presenoldeb isel mewn Gweithdai ac awgrymodd bod ystyriaeth yn cael ei rhoi i amseriad cyfarfodydd, a'r posibilrwydd o gynnal cyfarfodydd gyda'r nos. Cyfeiriodd yr HLHRDS at ganlyniad yr arolwg a wnaed, a ofynnodd am farn yr Aelodau ar gynnal cyfarfodydd gyda'r nos. Cytunodd i godi'r mater gydag Arweinyddion Grwpiau a chyfleu'r pryderon a fynegwyd gan yr Aelodau ynghylch ffigyrau presenoldeb isel.

PENDERFYNWYD *- bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol: -*

(a) *yn derbyn ac yn nodi cynnwys yr adroddiad ar y wybodaeth ddiweddaraf.*
(b) *yn cytuno bod Gweithdy Cyllideb yn cael ei drefnu ym mis Medi, 2015, ac*
(c) *yn gofyn i'r HLHRDS gyfleu'r pryderon a fynegwyd gan y Pwyllgor ynghylch ffigurau presenoldeb isel yn y Gweithdai Cyllideb i Arweinwyr y Grwpiau.*
(GW, RW i Weithredu)

6 ADRODDIAD GWELLA BLYNYDDOL SAC 2014/15

Roedd adroddiad gan y Swyddog Cynllunio Strategol a Pherfformiad, a oedd yn rhoi diweddariad ar y broses i gyflawni'r gyllideb refeniw ar gyfer 2016/17, wedi ei ddosbarthu eisoes.

Cyflwynodd y Swyddog Cynllunio Strategol a Pherfformiad yr adroddiad a oedd yn crynhoi canfyddiadau allweddol Adroddiad Gwella Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru ynglŷn â threfniadau cynllunio ac adrodd Sir Ddinbych er mwyn cyflawni dyletswyddau gwelliant parhaus statudol. Hysbysodd yr adroddiad y Pwyllgor o Gasgliad a Chynigion Gwella Swyddfa Archwilio Cymru.   Y casgliad cyffredinol

oedd:-

“Parhaodd y Cyngor i wneud cynnydd o ran cyflawni gwelliannau ym mhob un o'i amcanion blaenoriaeth ac mae ei hanes o ran cyflawni ei amcanion ariannol yn golygu ei fod mewn sefyllfa dda i sicrhau gwelliant parhaus yn 2015-16.”

Ni chafwyd unrhyw argymhellion ffurfiol a dim ond dau Gynnig Gwella oedd wedi'u gwneud. Esboniwyd y byddai Swyddfa Archwilio Cymru yn disgwyl i’w hargymhellion gael eu gweithredu, ac roedd y cynigion wedi’u cynnwys yn yr adroddiad. Roedd rhestr o gasgliadau allweddol o amrywiol gyrff archwilio wedi’u rhestru o Dudalen 8 o'r adroddiad, ac roeddent yn cynnwys y meysydd Perfformiad, Defnydd o Adnoddau, Llywodraethu, Cynllunio Gwelliant ac Archwiliadau Adrodd, ac Archwilio Cyfrifon. Cafodd y negeseuon allweddol eu crynhoi yn yr adroddiad.

Gyda chymorth cyflwyniad PowerPoint, rhoddodd Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru (GB) grynodeb manwl o'r materion a'r meysydd canlynol: -

- Cyfranwyr Asesu Perfformiad.
- Canfyddiadau Asesu Perfformiad.
- Adnoddau Defnyddwyr.
- Llywodraethu.
- Cynigion ar gyfer Gwella.
- Casgliad Cyffredinol.

Cafodd y ddau gynnig ar gyfer gwella eu hamlygu gan gynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru, a oedd yn argymell y dylai'r Cyngor: -

- Sicrhau bod swyddogaethau a chyfrifoldebau yn glir ar gyfer cyflawni’r amcan tai fforddiadwy newydd.
- Adolygu ei arferion gwaith yn erbyn yr argymhellion yn Adroddiadau Cenedlaethol Llywodraeth Leol 2014-15 yr Archwilydd Cyffredinol, a gweithredu gwelliannau yn ôl yr angen

Cododd Aelodau y materion canlynol a darparwyd ymatebion perthnasol:-

- Eglurodd Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru nad yw archwilio perfformiad mewn perthynas â darparu Gofal Cymdeithasol i Oedolion wedi’i gynnwys yn rhaglen waith Swyddfa Archwilio Cymru. Fodd bynnag, cadarnhaodd y gellid codi'r mater gyda swyddogion AGGCC, neu eu cyflwyno i'r Pwyllgor Craffu perthnasol i'w hystyried. Cytunodd y Cadeirydd i godi'r mater yng nghyfarfod Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Archwilio.
- Mewn ymateb i gwestiynau’n ymwneud â chywirdeb ffigurau a ddarparwyd mewn perthynas â darparu Tai Fforddiadwy yn Sir Ddinbych, darparodd Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru fanylion y ffigurau ar gyfer 2014/15. Esboniodd ei bod yn glodwiw bod y broblem wedi cael ei nodi gan Sir Ddinbych a oedd wedi bodloni Safon Ansawdd Tai Cymru. Cyfeiriwyd at y cyfraniad sylweddol a gafwyd gan Lywodraeth Cymru tuag at dai fforddiadwy a'r Diwygiad Cymhorthdal Refeniw Tai. Cyfeiriodd yr HLHRDS at adroddiad y Grŵp Tasg a Gorffen a oedd wedi ei gymeradwyo gan y Cabinet. Byddai hyn yn cael ei gwmpasu yn y Strategaeth Dai a'r Cynllun Cyflawni cyn ceisio cymeradwyaeth yn dilyn arweiniad

gan y Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio ynghylch y broses, a chytunwyd y byddai'r Cadeirydd yn cael ei ddiweddaru o ran cynnydd yn y dyfodol.

- Ymatebodd Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru i gwestiwn gan y Cynghorydd J.A. Davies ynghylch gofalu am gleifion a gaiff eu rhyddhau o'r ysbyty. Eglurodd fod crynodeb o Adroddiad Blynyddol AGGCC, sy'n rhoi manylion am y gwaith a wnaed, wedi'i ddarparu, a bydd yr Adroddiad Blynyddol nesaf, gan gynnwys adroddiad cynnydd, yn cael ei drefnu ar gyfer ei gyflwyno yn yr hydref.
- Cyfeiriodd y Cadeirydd at yr argymhellion yn Atodiad 5. Eglurodd Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru, er nad oedd unrhyw rwymedigaeth i'w derbyn, y byddai SAC yn ceisio tystiolaeth bod yr argymhellion wedi cael eu hystyried. O ystyried natur pwysig y materion a godwyd, teimlai'r Cadeirydd y byddai'n briodol i ddarparu rhesymau dros achosion o ddiffyg derbyn. Gofynnodd hefyd am gael tystiolaeth ynghylch y camau a gymerir i fynd i'r afael â'r argymhellion. Darparodd yr HBIM sicrwydd bod yr argymhellion wedi cael ystyriaeth o ddifrif, a bod Penaethiaid Gwasanaeth wedi ymgynghori ar astudiaethau cenedlaethol. Amlinellodd y gweithdrefnau a fabwysiadwyd ar gyfer ymdrin ag argymhellion, a goblygiadau astudiaethau cenedlaethol, a chadarnhaodd y byddai adroddiad cryno yn cael ei gyflwyno i'r Cyngor ym mis Medi.
- Mewn ymateb i gwestiwn gan Mr P. Whitham, cadarnhaodd Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru ei fod yn teimlo bod trefniadau rheoli risg y Cyngor yn gadarn ac yn addas at y diben.

Nododd y Pwyllgor y Casgliadau, y Cynigion Gwella, a'r Canfyddiadau Allweddol o adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru. Byddai Cynlluniau Olrhain o ran y Cynigion Gwella yn cael ei hadrodd yn ôl i Swyddfa Archwilio Cymru fel rhan o ymateb y Cyngor cyfan i'r Gwelliant Blynyddol. Hysbyswyd y Pwyllgor fod ymateb y Cyngor yn cael ei gydlynu gan y Tîm Cynllunio Strategol a Pherfformiad, a gofynnwyd am ymateb gan y gwasanaethau i ardaloedd perthnasol erbyn diwedd mis Gorffennaf, 2015, cyn ei gyflwyno i'r Cyngor ym mis Medi, 2015.

PENDERFYNWYD *- bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol: -*

(a) yn derbyn yr adroddiad ac yn nodi'r casgliadau, y cynigion gwella, a chanfyddiadau allweddol adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru.
(b) yn cefnogi'r gwaith o sefydlu Cynlluniau ar gyfer olrhain y Cynigion Gwella.
(c) yn nodi bod y Cynlluniau yn cael eu hadrodd yn ôl i Swyddfa Archwilio Cymru fel rhan o ymateb y Cyngor cyfan i'r Gwelliant Blynyddol.
(d) yn gofyn i'r Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd fonitro'r mecanwaith o ran dilyn y Strategaeth Tai a Pholisi Tai Fforddiadwy, ac
(e) yn cytuno bod y Pennaeth Busnes, Gwella a Moderneiddio yn mynd ar drywydd ac yn hyrwyddo'r argymhellion cenedlaethol fel yr amlinellir yn yr adroddiad.

(GW, AS i Weithredu)

7 ADRODDIAD SAC – GWYDNWCH ARIANNOL CYNGHORAU CYMRU

Roedd Adroddiad gan y Prif Swyddog Cyllid, ar astudiaeth genedlaethol Swyddfa Archwilio Cymru o gadernid trefniadau rheoli a chynllunio er mwyn cefnogi

gwytnwch ariannol ym mhob Cyngor, gan ganolbwyntio ar sut mae Cynghorau yn cynllunio ac yn cyflwyno eu hymrwymiadau cyllideb, wedi'i ddosbarthu yn flaenorol.

Roedd adroddiad gan Archwilydd Cyffredinol Cymru o dan y teitl "The Financial Resilience of Councils in Wales" wedi ei gynnwys fel Atodiad 1. Roedd ffocws yr adroddiad yn cwmpasu cyfnod cynllunio ariannol 2014-15 ac yn cyflwyno cynlluniau ariannol 2013-14. Roedd hefyd yn dadansoddi hanes perfformiad ariannol Cynghorau yn 2011-12 a 2012-13. Byddai'r Cyngor yn ystyried yr adroddiad a'r argymhellion a wnaed yn ofalus.

Eglurodd y Cynghorydd J. Thompson-Hill fod y broses o bennu cyllideb y Cyngor wedi'i diwygio'n sylweddol yn ystod 2014/15 er mwyn ystyried arbedion ar gyfer 2015/16 a 2016/17. Mae'r Cynllun Ariannol Tymor canolig wedi cael ei ddiweddaru yn 2014 a chaiff ei adolygu ar hyn o bryd ar gyfer ei gyhoeddi yn yr hydref. Byddai canfyddiadau perthnasol yr astudiaeth a'r arfer gorau yn cael ei ymgorffori yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig diwygiedig, a fyddai'n cynnwys strategaeth cronfeydd wrth gefn cynhwysfawr. Roedd y Cyngor wedi cyflwyno cyllidebau cytbwys bob blwyddyn ac roedd yn hyderus y byddai ei brosesau'n parhau i wneud hynny.

Darparodd Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru (GB) grynodeb byr o Atodiad 1 a chyfeiriodd yn benodol at yr argymhellion ar dudalennau 10 ac 11. Cadarnhaodd y byddai'r adroddiad diweddaru pellach sydd i'w ystyried ym mis Ionawr, 2016, yn cynnwys manylion am y gwaith a fydd yn cael ei wneud yn yr hydref, ac yn ymgorffori ystyriaeth o'r naw argymhelliad.

Cyfeiriodd Mr P. Whitham at dudalen 35 o'r adroddiad "Nodweddion trefniadau llywodraethu da" ac awgrymodd y gallai'r rhain gael eu hystyried a'u hymgorffori yn yr hunanasesiad i wella'r ymarfer. Cadarnhaodd Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru y byddai'r materion hyn yn cael eu hymgorffori yn y gwaith ac yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad lleol i gael ei gyflwyno i'r Pwyllgor.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cadeirydd, cadarnhaodd Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru na fu unrhyw newidiadau dramatig i Bolisi Cronfeydd Wrth Gefn y Cyngor yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Eglurodd Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru y byddai'r ffocws ar gronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio a chronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio. Cadarnhawyd y byddai'r gwaith sydd i'w wneud yn cynnwys y mater o allanoli a'r mater o gyfeiriad y teithio.

Yn ystod y drafodaeth a ddilynodd, cytunwyd ar gael diweddariad pellach ym mis Ionawr, 2016, oherwydd cwblhawyd asesiad mwy manwl gyda'r nod o 'archwilio iechyd ariannol awdurdodau, ynghyd â sut y cawsant eu cyllidebu a sut maent yn cyflawni'r arbedion gofynnol, er mwyn rhoi sicrwydd bod yr Awdurdodau yn wydn yn ariannol' gan Swyddfa Archwilio Cymru.

PENDERFYNWYD *- bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol: -*

(a) yn derbyn ac yn nodi cynnwys yr adroddiad, ac
(b) yn cytuno i dderbyn diweddariad pellach ym mis Ionawr, 2016.

(GB i Weithredu)

8 ADRODDIAD YR ARCHWILYDD CYFFREDINOL - RHEOLI YMADAWIADAU CYNNAR

Roedd adroddiad gan y Prif Swyddog Cyllid wedi cael ei ddosbarthu yn flaenorol.

Cyflwynodd y Cynghorydd J. Thompson-Hill yr adroddiad ar yr astudiaeth genedlaethol gan Swyddfa Archwilio Cymru, gan archwilio a allai cyrff cyhoeddus Cymru ddangos eu bod yn sicrhau gwerth am arian o ddefnyddio ymadawiadau cynnar i reoli neu leihau costau'r gweithlu.

Cyflwynodd Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru (GB) yr adroddiad gan Archwilydd Cyffredinol Cymru o dan y teitl 'Rheoli Gwyriadau cynnar ar draws Cyrff Cyhoeddus yng Nghymru', Atodiad 1. Eglurodd y byddai cynnydd ar yr argymhellion ar Dudalen 11 yn cael eu dadansoddi a'r canlyniadau'n cael eu cynnwys yn adroddiad y flwyddyn nesaf.

Tynnwyd sylw'r Pwyllgor at nifer, cost, cost gyfartalog, a chyfnod ad-dalu cyfartalog gadael yn gynnar gan gorff cyhoeddus unigol, rhwng mis Ebrill 2010 a mis Rhagfyr 2013, fel y nodir ar Dudalen 55 o'r adroddiad. Amlinellodd Cynrychiolydd Swyddfa Archwilio Cymru yr ystadegau yn ymwneud â Sir Ddinbych, o gymharu ag Awdurdodau Lleol eraill, a chadarnhaodd fod y ffigurau a ddarparwyd yn dangos bod gwyriadau cynnar wedi bod yn rhesymol ac yn dangos gwerth da am arian.

Cadarnhaodd yr HLHRDS bod y ffigurau a'r ystadegau a gynhwysir yn yr adroddiad wedi cael eu trosglwyddo i Reolwr y Gwasanaethau Adnoddau Dynol.

PENDERFYNWYD *- bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn derbyn yr adroddiad ac yn ardystio'r argymhellion a wnaed.*

9 CYFANSODDIAD MODEL NEWYDD

Roedd adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd (HLHRDS), a oedd yn rhoi diweddariad ar fabwysiadu cyfansoddiad model newydd i Gymru yn y dyfodol, eisoes wedi cael ei ddosbarthu.

Esboniodd yr HLHRDS bod Cylch Gorchwyl y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol angen i unrhyw newidiadau a fwriedir i Gyfansoddiad y Cyngor gael eu hystyried yn gyntaf cyn cael eu mabwysiadu'n ffurfiol gan y Cyngor Llawn. Roedd yr Erthyglau arfaethedig yn dilyn ymgynghoriad gyda'r Gweithgor Cyfansoddiad, Atodiad 1, yn adlewyrchu'r newidiadau a wnaed i Gyfansoddiad Enghreifftiol Cymru. Mae'r newidiadau allweddol drafft arfaethedig mewn perthynas â'r penderfyniadau hynny a ddirprwywyd i swyddogion neu Aelodau wedi eu cynnwys fel Atodiad 2, gyda Rheolau Trefn Cyflogi Swyddogion wedi'u cwmpasu yn Atodiad 3. Roedd Cynllun Tâl yr Aelodau, Atodiad 4, yn cynnwys y cynllun, a gafodd ei wneud o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 mewn perthynas â Rheoliadau Panel Taliadau Annibynnol Cymru (IRPW), a oedd yn berthnasol i daliadau a wneir i Aelodau ac Aelodau Cyfetholedig Awdurdodau Lleol. Cafodd Penderfyniadau Dirprwyedig a Phenderfyniadau allweddol y Cabinet a Swyddogion, fel y maent yn yr adroddiad, eu hamlinellu gan yr HLHRDS.

Hysbyswyd y Pwyllgor fod y Cyngor, ar 4 Tachwedd, 2014, wedi dirprwyo awdurdod i'r Swyddog Monitro i wneud y newidiadau angenrheidiol i'r Cyfansoddiad o ganlyniad i ddarpariaethau Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Rheolau Sefydlog) (Cymru) (Diwygiedig) 2014. Cafodd y newidiadau perthnasol eu nodi yn Atodiad 3. Yn ei gyfarfod ar 7 Gorffennaf, 2015, cymeradwyodd y Cyngor gynnig na fyddai costau teithio yn cael eu talu i Aelodau sy'n mynychu cyfarfodydd yn rhinwedd sylwedydd. Cafodd Atodlen ddiwygiedig o Gydnabyddiaeth ei gynnwys fel Atodiad 4.

Darparodd yr HLHRDS grynodeb manwl o'r adroddiad a'i Atodiadau ac amlygwyd y meysydd a'r materion canlynol: -

Cyfansoddiad Enghreifftiol Cymru, Atodiad 1.

Cafwyd crynodeb o’r prif newidiadau gan yr HLHRDS:-

- Adran 2.6 - Newidiadau i'r Cyfansoddiad.
- Adran 3.3 - Cymryd Rhan - Aelodau.
- Adran 4 – Cyfrifoldebau’r Cyngor Llawn a Rheolau Sefydlog. Cyfeiriwyd yn benodol at:-
  - 4.11 - Cyfarfodydd Cyffredin, a chyfeiriwyd yn benodol at 4.11.12.
  - 4.17 - Mynychu o Bell.
  - 4.18 - Cwestiynau gan y Cyhoedd.
  - 4.19 - Cwestiynau gan Aelodau.
  - 4.20 - Cynigion yr Hysbysiad.
  - 4.25 - Pleidleisio, a 4.25.3 Dull pleidleisio a hyblygrwydd.
  - 4.31 - Ffilmio a Defnyddio Cyfryngau Cymdeithasol yn ystod Cyfarfodydd.
  - 4.34 - Penodi Dirprwy Aelodau ar Gyrff y Cyngor.
- Adran 5 - Y Cabinet.
  - 5.6 - Dirprwyo Swyddogaethau.
- Adran 6 - yr Arweinydd. Gyda chyfeiriad at Adran 4.
  - 6.3 - Ymddiswyddiad, Diswyddo, Anghymwyso ac Atal.

Mewn ymateb i gwestiwn gan Mr P. Whitham, cadarnhaodd yr HLHRDS fod yr Aelod Lleyg ar y Pwyllgor Safonau wedi cael ei gynnwys gan y diffiniad o Aelod yn 2.2 Diffiniadau yn y Cyfansoddiad.

Ymatebodd yr HLHRDS i gwestiynau gan y Pwyllgor mewn perthynas â mater sancsiynu trydar yn ystod cyfarfodydd y Cyngor.

Dirprwyaethau i Aelodau'r Cabinet, Atodiad 2.

- Materion Allweddol a Materion Strategol nad ydynt yn Allweddol.
- Diffiniad o Benderfyniad Allweddol.
- Y broses ar gyfer penderfyniadau dirprwyedig Aelodau fel y nodir yn y siart llif.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cadeirydd, rhoddodd yr HLHRDS fanylion am y dull newydd i'r sefyllfa wreiddiol, y byddai pob penderfyniad 'nad yw’n allweddol' yn cael

ei wneud gan ddeiliaid portffolio unigol ac nid y Cabinet llawn, gyda disgresiwn i gyfeirio at y Cabinet os ystyrir ei fod yn angenrheidiol. Esboniodd y byddai hyn yn amodol ar y mater dan sylw a bod elfen o farn mewn perthynas â phenderfyniadau allweddol.

Rheolau Trefn Cyflogi Swyddogion, Atodiad 3.

Cyfeiriodd yr HLHRDS at Reoliadau Awdurdodau Lleol (Rheolau Sefydlog) (Cymru) (Diwygiedig) 2014. Amlinellodd y tri phrif newid i'r Rheoliadau Rheol Sefydlog blaenorol, fel y manylir yn yr adroddiad.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cadeirydd, rhoddodd yr HLHRDS fanylion y weithdrefn gamymddwyn a chyfeiriodd at gynnwys Adran 6 o'r ddogfen a oedd yn ymwneud â Chamau Disgyblu. Cadarnhaodd hefyd nad oedd y broses ar gyfer gweithredu newidiadau i'r Cyfansoddiad wedi newid a chyfeiriwyd at 2.6.1 o Gyfansoddiad y Model newydd.

Rhestr Tâl Aelodau, Atodiad 4.

Cyfeiriodd yr HLHRDS at y Rhybudd o Gynnig a gynhaliwyd yn y Cyngor ym mis Gorffennaf. Cyfeiriodd at y newid a amlinellir yn Atodlen 2 a oedd yn nodi na fydd taliad yn cael ei wneud am gostau teithio arsylwyr.

Mewn ymateb i gais gan y Cadeirydd ynghylch ystyried camau i ymgynghori ag aelodaeth ehangach y Cyngor ar y newidiadau arfaethedig, cytunodd yr HLHRDS fod adroddiad yn cael ei gyflwyno i gyfarfod y Pwyllgor ym mis Medi, 2015 yn manylu ac yn mynd i'r afael ag agweddau eraill ar y Cyfansoddiad Enghreifftiol. Cytunodd hefyd y gellid trefnu gweithdy arbennig, ar ôl mis Medi, i ystyried agweddau yn ymwneud yn benodol â'r Cyfansoddiad.

***PENDERFYNWYD** - bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol: -*

(a) yn derbyn ac yn nodi cynnwys yr adroddiad.
(b) yn cytuno y byddai adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor ym mis Medi, 2015 i ystyried Rhan 2 o'r Cyfansoddiad Enghreifftiol, ac
(c) yn gofyn bod gweithdy arbennig yn cael ei drefnu, ar ôl mis Medi, i ystyried agweddau yn ymwneud yn benodol â'r Cyfansoddiad.
(GW i Weithredu)

10 ADRODDIAD COMISIYNWYR GWYLIADWRIAETH A RIPA

Mae adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd (HLHRDS) wedi'i ddosbarthu'n flaenorol.

Cyflwynodd y Dirprwy Swyddog Monitro yr adroddiad a oedd yn cynnwys copi o adroddiad yr arolygiad diweddar, Atodiad 1, yn dilyn ymweliad y Comisiynwyr Gwyliadwriaeth â'r Cyngor ar 21 Mai 2015. Roedd yn ofynnol i'r Cyngor o dan God Ymarfer y Swyddfa Gartref i adrodd yn rheolaidd, o leiaf bob blwyddyn, i'r Aelodau ar y defnydd o'r pwerau dan RIPA, a chafodd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yr holl adroddiadau arolygu allanol.

Ychydig iawn o weithgarwch a fu o ran y defnydd o'r pwerau, gyda dim ond un cais ar y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd ers yr arolygiad diwethaf ar 14 Mehefin, 2012. Gall hyn fod yn rhannol oherwydd bod dulliau datblygedig eraill o gael tystiolaeth yn cael eu datblygu, megis 'paru data' a rhannu gwybodaeth. Cynhaliodd y Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Democrataidd y Cofnod Canolog RIPA ac roeddent yn gyfrifol am gynnal goruchwyliad rheolaethol o'r ceisiadau a chynnal gwiriadau sicrhau ansawdd ar safonau'r ceisiadau.

Ar hyn o bryd, caiff pob aelod o'r Tîm Gweithredol Corfforaethol eu henwi'n Swyddogion Awdurdodi ar geisiadau gan Swyddogion Ymchwilio. Dylid ystyried unrhyw wyliadwriaeth o weithwyr, lle cafwyd honiadau o droseddau, a'i awdurdodi gan y Swyddog Monitro, a oedd hefyd yn Uwch Swyddog Cyfrifol o dan y ddeddfwriaeth. Mae pob aelod o'r Tîm Gweithredol Corfforaethol (heblaw am y Swyddog Adran 151 a benodwyd yn ddiweddar) wedi cael hyfforddiant RIPA pwrpasol i'w paratoi yn eu rôl fel 'Swyddogion Awdurdodi'. Roedd manylion yr hyfforddiant a ddarperir, ynghyd â threfniadau ar gyfer y dyfodol, wedi cael eu cynnwys yn yr adroddiad.

Mae'r ddogfen Polisi a Gweithdrefnau RIPA wedi cael ei diweddaru i adlewyrchu'r argymhellion ym mharagraff 11 o'r adroddiad. Tynnwyd sylw at y risg o beidio gwella safonau ceisiadau a sicrhau bod swyddogion yn barod i wneud penderfyniadau cyfreithlon a oedd yn cydymffurfio â'r Ddeddf Hawliau Dynol a'r Ddeddf Diogelu Data.

araoa Bu i hyn ymgorffori'r un achos a gynhaliwyd yn Sir Ddinbych yn ystod y tair blynedd diwethaf, lle cafodd y Cyngor ganmoliaeth am y broses a fabwysiadwyd mewn perthynas â'r ymgyrch prawf a brynwyd. Roedd yr Arolygydd wedi nodi'r angen am fwy o wybodaeth am y math o gudd-wybodaeth a gafwyd, mwy o ofal wrth gwblhau'r ffurflen gais, gwelliant o ran gwaith papur sy'n ymwneud â gwyliadwriaeth, a gwella'r broses canslo. Nododd ei fod yn fodlon ar y trefniadau ar gyfer teledu cylch cyfyng a theimlai eu bod yn gadarn.

Cyfeiriodd y DMO at yr argymhellion a gynhwysir ar dudalen 6 o'r Adroddiad Arolygu. Cadarnhaodd bod y materion y cyfeirir atynt wedi cael eu nodi ac yr eir i'r afael â hwy, a bod y ddogfen Polisïau a Gweithdrefnau wedi'i diweddaru a'i diwygio yn unol â'r argymhellion. Amlinellwyd manylion y rhaglen hyfforddiant a ddarparwyd gan yr Awdurdod ar gyfer yr aelodau perthnasol o staff.

Cymeradwyodd y Pwyllgor waith 'Gweithgor RIPA' y Cyngor mewn perthynas â darparu hyfforddiant a chadw dogfen Polisi a Gweithdrefnau RIPA y Cyngor yn gyfoes, ac ar gael i bob swyddog sy'n arfer y pwerau. Diolchodd y Cadeirydd a'r Aelodau i'r swyddogion am y gwaith a wnaed

PENDERFYNWYD *- bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn derbyn ac yn nodi cynnwys yr adroddiad.*

(GW, LJ i Weithredu)

11 SIARTER ARCHWILIO MEWNOL

Roedd adroddiad gan y Pennaeth Archwilio Mewnol yn cyflwyno'r Siarter Archwilio Mewnol ddiwygiedig ar gyfer ei gymeradwyo, wedi'i ddosbarthu ymlaen llaw.

Eglurodd yr HIA fod yr IAC wedi cael ei diweddaru yn dilyn gweithdrefnau ailstrwythuro diweddar o fewn y gwasanaeth Archwilio Mewnol. Roedd Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus yn gofyn bod Pennaeth yr Adain Archwilio Mewnol yn datblygu a chynnal a chadw IAC cyfredol. Diffiniodd y Siarter bwrpas, awdurdod a chyfrifoldeb gweithgarwch yr adain archwilio mewnol ac roedd yn cynnwys manylion:-

- y diffiniad o archwilio mewnol;
- llinellau adrodd Pennaeth yr adain Archwilio Mewnol;
- Hawliau mynediad yr adain Archwilio Mewnol;
- cwmpas gwaith yr adain Archwilio Mewnol;
- Strwythur ac adnoddau'r adain Archwilio Mewnol; a
- Chyfrifoldebau archwilydd mewnol.

Y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol oedd yn gyfrifol am gymeradwyo'r IAC, a chan fod y Siarter presennol wedi dyddio yn dilyn newidiadau i strwythur y gwasanaeth Archwilio Mewnol, cafodd IAC diwygiedig ei gynnwys fel Atodiad 1.

Darparodd yr HIA yr ymatebion canlynol i gwestiynau a materion a godwyd gan Aelodau:-

- Y Siarter Archwilio Mewnol i gael ei ddosbarthu i'r holl Aelodau Etholedig yn eu hysbysu bod y maes arbennig hwn o waith wedi cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol.
- gwaith yn cael ei wneud mewn perthynas â datblygu Cynllun Twyll Corfforaethol, ac ymwybyddiaeth o'r mater yn cael ei godi gyda'r Tîm Gweithredol Corfforaethol a'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth gyda golwg ar gynhyrchu adroddiad blynyddol.
- darparwyd cyfeiriad at wytnwch ariannol a manylion y gwaith a wnaed ar gyfer Cyfoeth Naturiol Cymru, a chynhyrchu Adroddiad Archwilio Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru.
- manylion y broses fonitro o ran Swyddog Adran 151, a chadarnhad y gellid ymgymryd ag adolygiad pellach yn 2016, os oes angen.
- monitro grantiau i gyrff allanol i gael eu cwmpasu o fewn Fframwaith y Sefydliadau Hyd Braich, gydag asesiadau risg yn cael eu cynnal bob blwyddyn i asesu meysydd a allai fod angen eu harchwilio. Adroddiad i'w gyflwyno ym mis Medi, 2015.

Yn dilyn trafodaeth bellach:-

PENDERFYNWYD *– yn amodol ar y camau y cytunwyd arnynt uchod, bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn derbyn ac yn nodi cynnwys yr adroddiad.*
(IB i Weithredu)

12 ADBORTH O'R CYFARFOD CYDRADDOLDEB CORFFORAETHOL

Am nad yw’r Cynghorydd M.L. Holland bellach yn aelod o’r Pwyllgor:-

***PENDERFYNWYD** - bod HLHRDS yn ceisio enwebiadau gan Aelodau'r Pwyllgor i wasanaethu fel cynrychiolydd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ar y Grŵp Cydraddoldeb Corfforaethol.*
(GW i Weithredu)

13 RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL

Cyflwynwyd Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol (a gylchredwyd eisoes) i’w ystyried.

Cadarnhaodd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Pwyllgor yn amodol ar gynnwys yr adroddiadau canlynol:-

28 Medi 2015:-

- Cyfansoddiad Enghreifftiol Newydd - Rhan 2.
- Cyllid y Cyngor i Ddarparwyr Gwasanaeth.

18 Tachwedd 2015:-

- Adroddiad Hunan-werthuso y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol

27 Ionawr 2016:-

- Adborth ar Wytnwch Ariannol.

Cafwyd yr ymatebion canlynol i gwestiynau gan Mr P. Whitham ynghylch cyflwyno adroddiadau i'r Pwyllgor: -

- Cafwyd cadarnhad bod Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol wedi cael ei gyflwyno i'r Cyngor ym mis Mai, 2015, ac y byddai'n cael ei gyflwyno yn flynyddol.
- Cynhaliwyd ymarfer Hunanwerthuso y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn 2013, a byddai'n cael ei gynnwys yn y Rhaglen Waith i'r Dyfodol ar gyfer cyfarfod mis Tachwedd, 2015d.
- Cafodd y Gofrestr Risg Gorfforaethol ei chyflwyno i'r Pwyllgor Craffu Perfformiad bob chwe mis, er mwyn asesu'r ffordd y rheolir risgiau, a byddai'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn cael adroddiad blynyddol ar y fframwaith rheoli risg cyffredinol. Cytunodd yr HLHRDS i gysylltu â'r Pennaeth Busnes, Gwella a Moderneiddio ar y mater hwn.

Cyfeiriodd Mr P. Whitham at amserlen drafft Blaenraglen Waith y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a baratowyd a'i ddosbarthu gan yr HIA yn 2014. Awgrymodd ei fod yn cael ei adolygu gyda'r bwriad o gyfarwyddo’r gwaith o gasglu eitemau busnes ar gyfer y Rhaglen Waith i'r Dyfodol.

PENDERFYNWYD *- yn amodol ar yr uchod bod y Pwyllgor yn cymeradwyo'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol.*
(GW, AS i Weithredu)

RHAN II

GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD *- dan ddarpariaethau Adran 100A Deddf Llywodraeth Leol 1972 i wahardd y Wasg a'r Cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer yr eitemau a ganlyn, ar y sail ei bod yn debygol y bydd gwybodaeth eithriedig yn cael ei datgelu, fel y'i diffinnir ym mharagraffau 12, 13, 14 o Ran 4, Atodlen 12A Deddf Llywodraeth Leol 1972.*

14 ADOLYGIAD YMARFER PLANT

Roedd adroddiad cyfrinachol gan y Pennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd wedi cael ei ddosbarthu'n flaenorol.

Roedd yr adroddiad gan yr Adolygiad Ymarfer Plant, a gynhaliwyd ar blentyn yn Sir Ddinbych gan y Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Plant, wedi cael ei ddosbarthu gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod. Eglurwyd bod canllawiau Llywodraeth Cymru yn darparu'r fframwaith ar gyfer cynnal Adolygiadau Ymarfer Plant pan fo plant yn marw ac roedd arwydd y gallai fod yn berthnasol i gam-drin neu esgeulustod. Roedd y plentyn y cyfeiriwyd ato yn yr adroddiad yn hysbys i'r adran ac roedd ar y gofrestr amddiffyn plant.

Mewn ymateb i gwestiynau gan Aelodau, cadarnhaodd yr HCFS nad oedd y broses adolygu yn fecanwaith i roi bai, ond yn canolbwyntio ar yr hyn y gellid ei ddysgu, a fyddai'n helpu i ymarfer a gwella'n gyffredinol, gan leihau risg yn y dyfodol. Dechreuwyd y broses gan Grŵp Adolygu Ymarfer Plant y Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Plant, a byddai'n nodi a ddylid cynnal adolygiad, a pha fath o adolygiad oedd yn ofynnol o dan yr amgylchiadau. Byddai'r Panel yn sefydlu natur yr adolygiad, y cylch gorchwyl a'r agweddau i ganolbwyntio arnynt. Byddai hyn yn cael ei lywio gan y llinell amser aml-asiantaeth a'r safbwyntiau proffesiynol, a darparodd yr HCFS fanylion y dulliau ymchwilio newydd a hen.

Byddai'r teulu mewn profedigaeth yn ymgysylltu â'r hwyluswyr adolygu i rannu eu persbectif, a gyda'r wybodaeth hon, byddai digwyddiad wedi'i hwyluso yn cael ei gynnal a fyddai'n cynnwys cyfranogwyr allweddol yn yr achos. Cafodd y broses a fabwysiadwyd ei hamlinellu yn yr adroddiad ac, ar y diwedd, y nod oedd nodi meysydd i'w gweithredu o ganlyniad i'r dadansoddiad a'r safbwyntiau. Byddai adroddiad a Chynllun Gweithredu yn cael eu paratoi, ei adrodd i'r Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Plant a'i gyhoeddi wedi hynny.

Mewn ymateb i bryderon a godwyd gan Aelodau ynghylch yr amgylchiadau trasig yn ymwneud â'r achos dan sylw, darparodd yr HCFS grynodeb manwl o'r achos ac amlinellu'r gwahanol ddulliau a fabwysiadwyd i ymgymryd ag ymchwiliad a'r ymagweddau gwahanol a fabwysiadwyd yng Nghymru a Lloegr. Eglurodd y

HLHRDS mai'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol oedd y fforwm mwyaf priodol i dderbyn yr adroddiad, ac i roi sicrwydd i'r Aelodau bod yr adolygiad wedi arwain at Gynllun Gweithredu a fyddai'n cael ei fonitro gan y Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Plant.

Darparodd y swyddogion yr ymatebion canlynol i gwestiynau a materion a godwyd gan Aelodau o'r Pwyllgor:-

- Cadarnhaodd yr HCFS bod diogelu plant wedi ei gynnwys ar y Gofrestr Risg fel rhan o'r broses rheoli risg.
- Eglurwyd gan yr HCFS y byddai'n bwysig dysgu o'r adolygiadau a bod canlyniadau yn cael eu rhannu gydag Awdurdodau, sefydliadau a phartïon eraill sydd â diddordeb.
- Amlygodd y WAOR bwysigrwydd cynnwys y gwersi a ddysgwyd o ran oedolion yn ogystal â phlant diamddiffyn. Darparwyd amlinelliad o'r broses a'r ffocws ar gyfer darparu cefnogaeth a chymorth i oedolion yn yr amgylchiadau hyn gan yr HCFS.
- Amlygwyd yr angen i wireddu natur a'r effeithiau a'r goblygiadau difrifol sy'n codi o iselder ôl-enedigol.
- Y posibilrwydd o gynhyrchu rhestr wirio ar gyfer ei ddefnyddio yn ystod y broses drosglwyddo.

Yn ystod y drafodaeth a ddilynodd, nododd y Pwyllgor: -

- y ffeithiau trasig yn ymwneud â'r achos dan sylw.
- y prosesau a'r systemau a gychwynnwyd gan Grŵp Adolygu Ymarfer Plant y Bwrdd Rhanbarthol Diogelu Plant.
- bod nifer o feysydd ar gyfer gwella yn cael eu nodi fel rhan o'r Adolygiad.
- bod yr adolygiad a gynhaliwyd wedi bod yn drylwyr, a'i fod wedi rhagweld y byddai'r gwersi a ddysgwyd yn cael eu hymgorffori ar gyfer ymarfer gorau yn y dyfodol.

Amlygodd y Cadeirydd y tair prif elfen a nodwyd yn yr adroddiad a oedd yn cynnwys materion yn ymwneud â chyfathrebu, trosglwyddo gwybodaeth a lefel y gefnogaeth a gynigir. Eglurodd y WAOR y byddai'n bwysig i'r Pwyllgor gael sicrwydd bod y Cynllun Gweithredu wedi cael ei gweithredu'n llawn, a chytunwyd y byddai adroddiad cynnydd yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor yn dilyn cyfnod o ddeuddeg mis.

Yn dilyn trafodaeth bellach:-

PENDERFYNWYD *- bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol: -*

(a) yn cael yr adroddiad.
(b) yn nodi canlyniad yr adolygiad a'r hyn a ddysgwyd a'r camau arfaethedig i fynd i'r afael â'r diffygion a nodir.
(c) yn gofyn am adroddiad cynnydd ar weithrediad y Cynllun Gweithredu ymhen 12 mis.

(LR, GW i Weithredu)

15 DIWEDDARIAD CONTRACT PFI

Cafodd adroddiad cyfrinachol gan y Prif Swyddog Cyllid, a roddodd ddiweddariad ar y prosiect i derfynu cytundeb Cynllun Ariannu Preifat Neuadd Sir y Cyngor, ei ddosbarthu gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod.

Cyflwynodd y Cynghorydd J. Thompson-Hill yr adroddiad ac eglurodd fod yr adroddiad manwl a gafodd ei gyflwyno i'r Cabinet, Atodiad 1, yn amlinellu'r sefyllfa mewn perthynas â'r prosiect i derfynu'r cytundeb cyfreithiol sy'n sail i Gynllun Ariannu Preifat Neuadd y Sir. Roedd yr adroddiad yn nodi manylion y Cynllun Ariannu Preifat a'r rhesymeg dros derfynu, sef i arbed arian i'r Cyngor ac osgoi rhwymedigaeth hirdymor, gan nodi'r achos busnes sylfaenol dros derfynu. Cadarnhaodd nad oedd cytundeb terfynol rhwng y partïon wedi ei gyrraedd drwy drafodaethau gwirfoddol, ac o ganlyniad, cafodd hysbysiad ffurfiol i derfynu ei gyhoeddi ar 14 Mai, 2015.

Ers cyfarfod y Cabinet, roedd trafodaethau wedi ailddechrau ac roedd yn ymddangos yn gadarnhaol. Ymddangosai terfyniad cynt na’r hyn oedd yn ofynnol drwy gontract i fod yn bosibl, a byddai o fudd i'r Cyngor yn ariannol, ac yn dilyn cytundeb ar ddyddiad, gellid dechrau ar y broses o drafod gwerthoedd iawndal. Roedd y Cyngor wedi comisiynu cyngor technegol arbenigol gan Bartneriaethau Lleol, cangen o Gymdeithas Llywodraeth Leol, a oedd yn cynorthwyo gyda'r trafodaethau a'r gwaith cynllunio prosiect. Ymgynghorwyd â chynghorwyr trysorlys y Cyngor ar faterion rheoli’r trysorlys sy'n deillio o'r trafodiad. Roedd tîm prosiect yn ystyried y gwahanol elfennau o'r prosiect wrth iddynt ddatblygu, er mwyn sicrhau bod y swyddogaethau rheoli cyfleusterau yn yr adeilad yn cael eu trosglwyddo'n ddidrafferth ar ôl terfynu'r cytundeb.

Cafodd manylion y costau terfynu, y broses ymgynghori a’r camau gweithredu i liniaru'r risgiau eu hymgorffori yn yr adroddiad.

Codwyd y materion canlynol a darparwyd ymatebion i gwestiynau gan Aelodau’r Pwyllgor:-

Codwyd y materion canlynol a darparwyd ymatebion i gwestiynau gan Aelodau’r Pwyllgor:-

- Cafwyd cadarnhad bod Swyddfa Archwilio Cymru wedi cael gwybod am y datblygiadau a'r cynnydd o ran y Prosiect Cynllun Ariannu Preifat.
- Mewn ymateb i bryderon a godwyd gan Mr P. Whitham ynglŷn â'r angen i sicrhau bod unrhyw risgiau cysylltiedig yn cael eu rheoli'n briodol, eglurwyd bod y risgiau a'r costau sy'n gysylltiedig â'r prosiect wedi cael eu cofnodi yn y Gofrestr Risgiau Corfforaethol. Tynnodd y Cynghorydd Thompson-Hill sylw at y risgiau a allai godi o beidio bwrw ymlaen â'r prosiect.
- Cafodd natur gymhleth agwedd ariannol y prosiect ei amlinellu gan y Cynghorydd Thompson-Hill. Cyfeiriodd at Dudalen 3 o'r adroddiad i'r Cabinet a oedd yn cynnwys yr agwedd ariannol a'r broses ar gyfer gwerthuso’r eiddo.
- Pwysleisiodd y WAOR (GW) bwysigrwydd egluro agwedd a phroses ariannol o ran y ffigurau prisio yng Nghyfrifon terfynol y Cyngor yn glir, er mwyn sicrhau tryloywder o safbwynt y wasg a’r cyhoedd.

Yn dilyn trafodaeth bellach:-

PENDERFYNWYD *- bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn derbyn ac yn nodi'r diweddaraf ar y prosiect.*

((RW i weithredu)

Daeth y cyfarfod i ben am 13.55 p.m.